

EEN BEWOGEN FAMILIEGESCHIEDENIS

In *Nazaten* duikt Frans Bromet in de geschiedenis van zijn voorvader Hermanus Bromet, een slavenhandelaar in Suriname. Hoe leeft die geschiedenis door bij zijn nazaten en in Suriname?

Een gesprek met zijn Surinaamse postbode Brian Saaki zette documentairemaker Frans Bromet aan het denken. "Brian vertelde me over zijn familieleden. Ze waren als slaaf het oerwoud in gevlucht, waar ze vochten tegen de Nederlandse overheersers. Brian vindt witte mensen nog steeds onderdrukkers en beschouwt het als zijn taak ons daaraan te herinneren." Brians verhaal deed Frans denken aan zijn voorvader Hermanus Bromet (1725-1813), een Joodse Amsterdammer die met zijn vrouw naar Suriname vertrok. "Uit geschriften wist ik dat hij in de slaventijd in Suriname woonde. Hij ging handelen in tropische producten en raakte betrokken bij de slavenhandel. Hij verkocht slaven door en

hield ze zelf ook. "Om erachter te komen of mensen er daar ook zo over dachten als Brian, en of de naam Bromet misschien besmet was door de acties van voorvader Hermanus, toog Frans voor *Nazaten* naar Zuid-Amerika.

Trauma

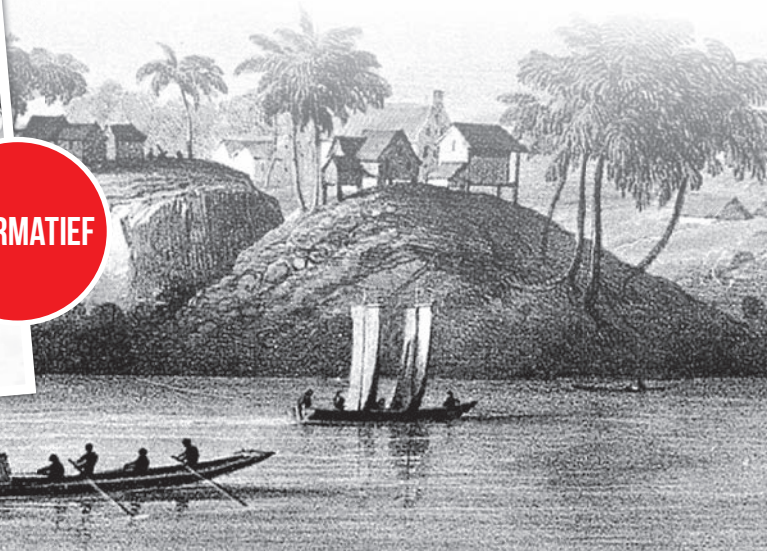
Het was een inspirerende reis. "Confronte- rend? Welnee. Ik voelde totaal geen vijandig- heid in de oerwoudorpen. Ik ontmoette ook verre familieleden van me, zwarte Bromets, nazaten van Hermanus. Ze waren trots. Zijn nakomelingen hebben goed zakengedaan en behoorden tot de elite. Ik kom uit een onder- nemende familie, blijkt." Frans voelt zich niet

verantwoordelijk voor zijn voorvaders' daden, maar Brian dacht anders daarover. Hij wan- trouwde witte Nederlanders nog steeds en was niet onder de indruk van de excuses die de Nederlandse regering en Koning maak- ten. Brian zei: "Ik maak het verdriet en het trauma nog dagelijks mee." Het trauma was dat hij hier moest samenleven met nazaten van mensen die moord en verderf hadden gezaaid onder zijn volk. "U geniet misschien nog van de rijkdom daarvan." Brian is inmid- dels terug in Suriname; het contact tussen hem en Frans staat op een laag pitje.

22.20 NAZATEN
NPO 2 (DONDERDAG)

INFORMATIEF

DO

TEKST: BRAM DE GRAAF, BEELD: ANK KUIPERS/KRO-NCRV